

פעולות צדיק לחיים

ליקוטי רשימות וזכרונות מהתקשרותו של כקש"ת האדמו"ר
מטאלנא זצוק"ל אל כ"ק מרן אדמו"ר זי"ע

הרב חיים גולדשטיין

מראשי חבורות הבחורים פניה"ק צאנז

עולם התורה והחסידות הוכה באבל ובכאב עמוק, עם פטירתו של אחד מזקני אדמו"רי דורנו, שהיה דגול ונערץ ומקודש על כל בית ישראל, צדיק וקדוש, חסידא ופרישא, ענוותן כהלל, כקש"ת האדמו"ר מטאלנא רבי יוחנן טברסקי זצוק"ל שהשיב את נשמתו הטהורה ליצורה בשנת הצי"ג לחייו ביום ראשון של חנוכה, לאחר שבלילה עוד הדליק את הנר ובירך את שלוש הברכות ואף חילק מעות חנוכה.

המונים ליוו את מיטתו של אותו זקן וצדיק שהגן בקדושתו על הכלל והאציל עליהם מהדוד, בהלוויות גדולות שנערכו לו, בבני ברק אותה איוה למושב לה בתקופה האחרונה, ובירושלים בה הנהיג את עדתו עשרות בשנים. בראש המלווים נראו אדמו"רי"ם, רבנים וראשי ישיבות, אשר ביכו מרה את סילוקו של הצדיק, עובד ה' בסילודין ומעטיר תמיד בעד הכלל והפרט. קברו נכרה במרומי הר הזיתים בירושלים.

כ"ק האדמו"ר מטאלנא זצוק"ל נולד ביום י' באלול תרס"ו בעיר טולצין, לאביו האדמו"ר רבי דוד מרדכי מטאלנא – ניו-יורק זצוק"ל, שהיה בן אחר בן להרה"ק רבי דוד זי"ע, בנו של הרה"ק רבי מרדכי מטשערנוביל זי"ע, בן הרה"ק רבי מנחם נחום בעל "מאור עינים" זי"ע.

כמתנת בר-מצוה ביקש וקיבל מאביו לעלות לארה"ק, כאן קיבל תורה מאת גאוני עיה"ק, ונתדבק בצדיקי החסידות שחיו בה באותה תקופה, באותה עת קיבל סמיכת חכמים מגדולי התורה, והגרי"ח זוננפלד זצוק"ל הגדיל לעשות בכותבו עליו בסמיכתו דבר שלא כתב לאחרים: "שיזכה להרבות טהרה לאביהם שבשמים" והיה בכך רמז לייעדו הרוחני מלבד הרבנות, גם לקרב ליבם של ישראל לאביהם שבשמים.

בשנת תרפ"ז נסע לארה"ב להיות קרוב להוריו, ובעיר פלטבוש הקים ביכנ"ס וחבורת "זרע קודש" שבו קירב ושילב לתורה ויראה צעירים רבים. לאחר נישואיו עם הרבנית בת האדמו"ר מסטרעטין-טורנוטו זצ"ל, עבר בשנת תרצ"ד לגור במונטריאל שבקנדה, שם הקים את בית מדרשו "קהל חסידים קהילת דוד" ובמשך כ"ה שנה הפיץ שם תורה וחסידות מתוך קרוב ואהבה אין קץ, וגדר פירצות ותיקן בדק בית ה'.

בימי מלחמת העולם השניה הציל מאות פליטים. אלה שהגיעו לארה"ב רוכזו ע"י השלטונות באי "לונג איילנד" ורק מי שנדרש ע"י קרובי משפחה הורשה להיכנס לארץ, המקום היה מוגדר בגדר תיל עם כלבים, אך הוא ניגש ללא חת אליהם, ליטפם והצליח לפלס דרכו אל הגדירות, שם קיבל מיהודים מכתבים, והודיע על רבים מהם כי הם "בני משפחתו", את הפליטים קירב ביותר ואף טרח להשיא את הבחורים שבהם ואת אלה שאיבדו את משפחותיהם.

בשנת תשט"ו עלה לארה"ק והתיישב דרך קבע בירושלים, את בית מדרשו הקים בלב-ליבה של השכונה החילונית בית הכרם, שבמגילת היסוד שלה נכתב כי לא יקומו בה מוסדות דת, ומבית מדרשו זה הפיץ תורה מתוך אהבה לכל הסביבה, לאחר עקור לשכונת בית וגן והיה למאור הגדול בה.

פרשה מיוחדת בחייו היתה הקשר ההדוק שלו עם בית צאנז, רבים זוכרים עדיין היטב את נסיעותיו הרבות לשבתות בחצר הקודש בקרית צאנז נתניה, כשהוא מסתופף בצל הקודש של כ"ק מרן אדמו"ר זי"ע בדחילו ורחימו, ועל כך במאמרינו זה.

התקשרותו לכ"ק מרן אדמו"ר זי"ע החל כבר מתקופת מגוריו במונטריאול, כפי שסיפר זאת עצמו לייבלח"ט כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א, כשביקרו בשנת תשנ"ו בביתו שבירושלים, אז הכריז והעיד על עצמו "איך בין א אלטע קלויזענבורגער חסיד!" והזכיר בכיסופין ובערגה את נסיעותיו אל רבינו זי"ע החל מימי שבתו במונטריאול. הרה"ח ר' נתנאל צבי וואקס הי"ו מספר: זכורני כשהגיע מרן זי"ע לאמריקא היה האדמו"ר מטאלנא בין מקבלי פני מרן זי"ע, ומני אז נתקשר אל מרן זי"ע בקשר הדוק מאד, ואף החזיר לו מרן זי"ע ביקור בביתו במונטריאול הגם שהיה צעיר לימים, והשיחה נסבה אודות הרה"ק ר' מרדכי דוב מהורנסטייפלער, חתן מרן הדברי חים זי"ע, באומרו למרן זי"ע שזוג' הרבנית היא נכדת הרה"ק ר' מרדכי דוב מהורנסטייפל.

במונטריאול היה לכ"ק האדמו"ר מטאלנא קהילה מכובדת, ומספר הגה"צ רבי שמואל אלכסנדר אונסדורפר שליט"א רבה של קהילתנו הק' בפ"ת שכשהיה מגיע כ"ק מרן זי"ע לשבות כמה שבתות במונטריאול, שהה כל השבת אצל כ"ק מרן רבינו זי"ע, בשוה"ט ובתפילות, ואף לאחר הפצרות רבות שישב בשוה"ט לא רצה ליישב אלא לעמוד כאחד מן השורה! והיה מתרעמים עליו בני קהילתו מדוע עוזב את בית מדרשו, ולא אבה לשמוע להם מלוותר מלהסתופף אצל כ"ק מרן רבינו זי"ע.

ווי זעהט מען אזא עבודה!

כשעלה לארה"ק היה מרבה להסתופף בחצר הקודש על שבתות ומועדים, והיה מתאבק אצל כ"ק מרן זי"ע כחסיד ממש, ולא החסיר שום תפילה וטיש. היה בא הרבה על שבת נחמו או שבת חנוכה והיה מתאכסן אצל הרה"ח ר' חיים סטפלינסקי ז"ל, שהיה

מביתו חסיד טאלנא, וכן לפעמים התאכסן אצל הרה"ח ר' נחמיה קורן ז"ל. הגה"ח ר' חיים מנדל שטייגער שליט"א, שהיה משוחח עמו רבות בעת שהותו בקרית צאנז, מספר, שפעם אמר לו: "ווי זעהט מען אזא עבודה!!!"

הרה"ח ר' שמואל זאנוויל וויס הי"ו מספר: "זכורני כשהיה מגיע האדמו"ר מטאלנא להסתופף במחיצת קדשו של כ"ק רבינו זי"ע היה מקפיד גם להתפלל בכל יום בימי החול במנינו של רבינו זי"ע".

כשהגיע פעם כ"ק האדמו"ר מטאלנא לכ"ק מרן רבינו זי"ע ביניאון סיטי, התבטא מרן זי"ע בתו"ד "איר זענט מיר אזוי מחיה ווען איר קימט צומי"ר" (מפי משמשו הר"ר אליהו דינקעל הי"ו)..
[אוצר החכמה]
[1234567]

פעם אחת סיפר האדמו"ר מטאלנא בשולחנו: "זכורני שהייתי פעם באמריקא – בימי החול – בוויילאמסבורג אצל הקלויזענבורג רב והיה מוטל במיטה באפיסת כוחות, ולכששמע שהגיע קהל גדול לשמוע השיעור [חורש"י], רצה לצאת לביהמ"ד כדי לומר השיעור, ואף שמשפחתו ובני ביתו לא הסכימו בשום אופן, אבל הוא יצא לביהמ"ד במסי"נ ממש ואמר שיעור ארוך. (מפי גיסי הר"ר חיים הרבסט הי"ו)

מספר אחד מאנ"ש, שהיה דר סמוך לביתו של האדמו"ר מטאלנא בבית וגן בירושלים, שבפורים שנת תשמ"ט כשזכו אנ"ש להיכנס אל פני הקודש לכ"ק מרן זי"ע וזכו לקבל משלוח מנות יין ממרן זי"ע, נסע גם הוא להתברך מפי רבינו בברכת אגוט פורים ולקבל משלוח מנות, ולעת ערב הלך לסעודת פורים של האדמו"ר מטאלנא, והנה מיד כשנכנס לבית המדרש, פתח האדמו"ר מטאלנא ואמר לחסידיו "הנה זה שנכנס כעת הביא לנו דרישת שלום מהקלויזנבורגער רב" ואף הביא עמו את היין שקיבל ממרן זי"ע וצהלו פניו של האדמו"ר מטאלנא וחילק לכל הקהל שהיו שם, ובתוך כך היה אומר ומפרט לאנ"ש שהוא זוכר את הקלויזנבורגער רב אשר היה עובד עבודה עצומה מאד בשוה"ט במשך ארבע שעות. (מפי בעל העובדא)

והוא עומד עליהם

בשנת תשמ"ג, כשכ"ק מרן רבינו זי"ע שהה בירושלים, כשנכנס כ"ק האדמו"ר מטאלנא, אל רבינו זי"ע כיבד אותו מרן בכבוד רב יוצא מן הכלל ובהערצה רבה, ומסר האדמו"ר מטאלנא קוויטל לרבינו, מרן זי"ע ביקש ממנו שישב ולא רצה בשום אופן באמרו שהגיע ליתן קוויטל, רבינו זי"ע ביקש ממנו כמ"פ לשבת, אבל הוא לא הסכים ונותר לעמוד. (מפי משמשו הר"ר אליהו דינקל).

משנת תשמ"ה כשמרן זי"ע היה כבר רתוק למיטתו מרוב חולשתו, היה שואל לכל אחד מאנ"ש שפגש בו "וואס הערציך מיט דקלויזנבורגער רב" או "וואס הערציך מיט

דברי, וכן בדברי תורתו היה במשך השנים דרכו בקודש לסיים "דער קלויזנבורגר רב זאל זיין געזונד".

מקורביו מעידים שמשנת תשמ"ה לא היה כמעט מסיח דעתו מכ"ק רבינו זי"ע עד פטירתו, ותמיד היה חוזר ושונה את דברי תורתו הק' מה שזכה לשמוע מפ"ק רבינו זי"ע, ובתוך אמירתו היה מוסיף ואומר שעדיין חקוק הייטב על לבו התנועות והניגון האיק שהיה מרן זי"ע אומר את הד"ת, ובפרט מד"ת ברעווא דרעוין.

אוצר החכמה

זיקוקין דנורא

בתחילת חודש אלול תשנ"ג, שהה האדמו"ר מטאלנא במלון גלי צאנז, ובלייל ו' אלול התפלל מעריב במתיבתא, ולאחר התפילה נתיישב ולמד בדברי תורתו של כ"ק מרן רבינו זי"ע, וזה היה פר' כי תצא, ולמד מרעוא דרעוין פר' תצא תשל"ה וונדפס בגליון נ"ג – תש"ן וכך יותר ממחצית השעה למד אותו בקול, והיה מעורר בתוך הדברים את הבחורים שעמדו סביבו שאין לדמות שמיעה לראיה, ומי שזכה לראות בעת שהיה מרן זי"ע אומר את דברי תורה אלו בכזה התעוררות עצומה ובבכיות נוראות, וכך האריך בדברי מוסר לבחורים.

ולמחרת בבוקר נכנס לכ"ק מרן רבינו זי"ע, ובצאתו מן הקודש לא פסק פומי' מלומר "דער רבי'ס פנים שאנען" ולא גמר מלהודות על שזכה להיכנס אל רבינו זי"ע, ומוסיף משמשו הר"ר אליהו דינקל הי"ו שלמחרת בח' אלול נסע לבני ברק לאיזוהי שמחה, וביקשו ממנו לדבר, וראשית דבריו היה "שהוא מגיע בעת מקרית צאנז וזכה לראות את כ"ק מרן רבינו והיה פניו מאירות ממש".

הספה"ק "מאור עיניים"

למחרת בז' אלול ביקש לעשות קידוש לבנה עם הרב שליט"א וכ"ק מרן אדמו"ר שליט"א וכשאמרו לו שכבר עשה קידוש לבנה עם הבחורים, הלך לביהכנ"ס המרכזי לקדש הלבנה ברוב עם, ולאחר קידוש לבנה, ערך לחיים טיש בביהכנ"ס היכל חיים, ודיבר מגודל מעלת קידוש לבנה שזהו ממש כקבלת התורה אשר ראו פנים בפנים את השכינה"ק, והביא עמו ספר מאור עיניים שמדבר במעלת גודל קידוש לבנה בפר' בראשית [בד"ה בגמ' סנהדרין] והאריך בטוב טעם לבאר את דב"ק של המאור עיניים אשר מבאר שם גם ע"פ חכמת הנסתר, ובתוך כדי דיבור כשביאר את דב"ק, וראה שכמה מהאנשים מתפללים כ"כ על שמבאר בפשטות את דבריו הקדושים נענה ואמר "מאור עיניים הוא ספר שכאז"א יכול להבינו, וספר זו ניתן לכל בשווה, וכ"א יכול להבינו, אולם יש אנשים שמבינים זאת יותר בעיון, וכמו בלימוד גמ' אשר גם גאון וגם נער יכולים ללמדו זה בבה וזה בכזה, ולא רק ספר מאור עיניים אלא כל ספרי חסידות תלוי לפי מי

הלומד בספר הזה כשם שבא לראות (חגיגה ב, א) כך בא לראות וזה תלוי האיך לומדים זאת.¹²³⁴⁵⁶⁷ [הערה – וראה בקובץ אהלי יעקב (שיכון סקוויר – מרחשון תשמ"ו) עמ' ר"ה שהובא שם "הרה"ק מצאנו בעל הדברי חיים זי"ע היה לו קביעות ללמוד בכל יום קודם התפילה בספר מאור עינים, וכשהשלים הספר וסיימו התחיל עוד הפעם הספר מתחילתו, וכן תמיד שלא היה דרכו בשאר ספרי חסידות שכשהשלים ספר התחיל ללמוד בספר אחר של חסידות, ע"כ הובא שם. וע"ע בנתיב מצוותיך להגה"ק מקאמרנא שכתב זל"ק, "וראה מאור עינים לא יזוז מעיניך וכל דבריו המה בקדושים"].

ובשסיים ללמוד שתה לחיים ובירך ואמר זכיתי לראות את צורת פני רבינו שליט"א דע פנים האט אזוי גישאנט, גיוואלדיקט.

טוב לצדיק טוב לשכינו

אח"כ שאל את הגה"ח ר' חיים מענדל שטייגער שליט"א האיך כותבים שם העיר נתני' באות א' לבסוף או באות ה' לבסוף, נענה הגה"ח הנ"ל שבדרך כלל כותבים בסוף עם אות ה', והוסיף הגה"ח רח"מ ואמר, שידע מכמה אנשים כשרים שמקפידים לכתוב שם העיר בסוף עם אות א' כיון שאינם רוצים לכתוב שם י-ה ולכן מקפידים לכתוב עם א' לבסוף, ---

¹²³⁴⁵⁶⁷

ופתח ואמר, "אנו יודעים שדבר חול מסתיים בסוף עם האות א' ולא באות ה', וכאן בעיר הזה קורין בשם "נתניה" מזהיכן מקור לשם זה איני יודע, ולא נתתי לתור במקור שם זה, אבל לא מצינו שיקראו לדבר חול בסוף עם אות ה', ורק טבריה שהיה עיר קודש וגרו שם הרבה צדיקים ועוד מזמני הגמ', וכן אמרו חז"ל שלכן נקרא טבריה ע"ש טבור – ק"ה, שם י-ה בסוף, אבל שם העיר נתניה איני יודע מדוע כותבים בסוף בשם י-ה, והרי גם אם יכתבו בסוף י"א זהו ג"כ טוב כיון שזה מצירוף שם א-ד-נ-י, וכן הוא מר"ת של י' – ה' – ו' – ה' – א' – ד' – נ' – י, והלואי שילכו כאן העיר כולו בדרכי התורה ושיהיו לבעלי תשובה וממילא יהיה "עיר הקודש", וזה תלוי לפי האנשים הדרים בה.

אבל כמדומני כיון שאמרו טוב לצדיק טוב לשכנו, ואם הרבי עשה את הקרית צאנו בעיר נתני', א"כ העיקר עיר הוא נעשה קרית צאנו, וידוע שפעם בא יהודי מהעיר צאנו אל הרה"ק ר' מאיר מפרימשלאן זיע"א, והגיש לפניו פיתקא, ועל הפיתקא רשם שהוא מהעיר "סאנץ" וכעס עליו הרה"ק ואמר לו שצריך לכתוב "צאנו" בצדי"ק ולא בסמ"ך כי בצאנו יש צדיקו [וראה בספר אוצר ישראל לערכת רביה"ק בעל הדברי חיים אות ו' מביא שם ששמע מהרה"צ ר' מרדכי הערש שמרלר זצ"ל שזכה להסתופף אצל רביה"ק בעל הד"ח זי"ע שכשהגיע מרן בעל הדברי חיים להרה"ק ר' מאיר'ל מפרימשלאן טרם הסתלקותו של הרה"ק ר' מאיר'ל, וכידוע שכבר הפסיק לדבר כמה שבועות מקודם וכשהגיע רביה"ק בעל הד"ח אמר לו הרה"ק שהשארנו כמה דיבורים כשתבוא אלי, ובתו"ד שאל את הרה"ק בעל הד"ח "האיך אתם

כותבים את העיר "סאנו" ענה הד"ח שכותב צאנו עם צ' ולא בס', כי כידוע שהד"ח לא רצה לקרות שם העיירות כמו שקוראים הגויים וקרא שמם בשינוי, וכששמע זאת הרה"ק ר' מאיר נענה ואמר "כן באמת צריך לכתוב כי בצאנו יש צדיק", עכ"פ אנו רואים שכל העיר יכול להיות טפל להצדיק הדר בה, ולכן גם הכא שכל העיר נתניה הם טפל ובטל תחת הנהגתו של קרית צאנו והעיקר העיר הוא קרית צאנו שנקרא על שמו של הדברי חיים, וכמו שאנו רואים שבאמת קרית צאנו נבנה ונהיה עוד מעט לעיר, מלא בתורה ותפילה, ונתרבה ספסלי דבי מדרשא, והרבה בחורים נתוספו ללמוד בישיבה, והרי אמרו חז"ל [מגילה ג, ב] שעיקר עיר נקרא ונעשה ע"י שיש שם עשרה בטלנים ואז נקרא בשם עיר, וממילא נמצא שהעיקר והשליטה בנתניה היא קרית צאנו.

וסיים והוסיף אז שבאמת עיר נתניה אם יכתבו בסוף עם אות אל"ף א"ב יש רמז מפרשתינו כי תצא למלחמה על אויבך ונתנו בגימ' נתניא עם אלף לבסוף, חושבני דידן כחושבני נתניא עם אלף [ועם הכולל], והרמז בזה ונתנו ה' אלוקיך בידך שכולם יתהפכו לבעלי תשובה ושיוכלו להיפטר מהיצה"ר ולהיכנס תחת כנפי השכינה.

ויעזור השי"ת שכולם ישובו בתשובה שלימה ובאמת כי העיקר קרית צאנו עשאו לעיר, הרבי עשה הקריה דווקא במקום זה כיון שרצה להשפיע גם לאחרים שישובו, ושמעתי משמי' דהרה"ק מבעלזא זי"ע שא' אמר פעם להרה"ק על איזהו אדם שהוא מהחלבנה, נענה הרה"ק מבעלזא, הרי החלבנה כתוב ליד לבונה וא"כ נמצא שכל העיר שהם מהחלבנה שנשפעים גם מהלבונה.

גם אמר אז כי שמע ממרן זי"ע שהיה מצווה ללמוד הרבה בספה"ק מגן אברהם. וכן עורר להרבות ללמוד בד"ת מרבינו זי"ע שזהו מלא התעוררות ודי הכנה לימי התשובה. אגב פ"א אמר כ"ק מרן רבינו זי"ע "פלא עלי שאין לומדים הרבה בספה"ק מגן אברהם הרי כל סוד הגאולה טמון בספה"ק מגן אברהם (מפי הר"ר אליהו רומי הי"ו מיניאון סיטי וכעת בעיה"ק צאנו, וראה מזה ברעוא דרעיון בהר תשל"ו גליון ל"ח תשנ"א וראה עוד מזה גליון תק"פ עמ' ו).

שיחת קודש

ביום חמישי פר' לך לך ט' מר-חשון תשנ"ו, – אשר בשבוע זה ביום שלישי נולד נכד לכ"ק מרן אדמו"ר שליט"א אצל בנו הגרימ"ד שליט"א – הגיע כ"ק האדמו"ר מטאלנא ששהה אז במלון גלי צאנו מפאת חולשתו לביקור אצל כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א לאחר תפילת מנחה,

כ"ק האדמו"ר מטולנא הביא עמו ספר מאור עיניים מהרה"ק ר' נחום טשערנוביל ואמר למרן שליט"א "הבאתי עמי ספר מאור עיניים ליתן במתנה להרבי כי השבוע הזה חל יומא דהילולא י"א חשון שחל שנה זו בשב"ק" ואמר למרן שליט"א שרוצה לכתוב

הקדשה בספר ^{אוצר החכמה} [אגב את ההקדשה כתב בדף האחרון מאחורי הספר באומרו שבאם כותבים בדף הראשון של הספר נמצא שכותב על הספר ואין זה מכבוד הספר], וכתב בתוכו "שספר זה מאור עיניים מאבי זקיננו אשר חל יומא דהילולא בשב"ק י"א חשון נותן לכ"ק אדמו"ר מצאנז שליט"א

ולאחר שסיים לכתוב נתנו לידי מרן שליט"א, וסיפר עובדא נפלאה מהמאור עיניים עם רחל אמנו, אשר יומא דהילולא של המאור עיניים חל ביומא דהילולא של רחל אמנו, והמעשה היה שפ"א נתנו את הרה"ק ר' מרדכי מטשרענאביל זי"ע, במאסר בפקודת שרי המלוכה (כאשר אירע כמה פעמים בימים ההם לפני מאה שנה בגלילות מלכות רוסיה) ולא יכלו אוהביו לפעול ולהוציאו מידו, כי היה השופט השר רשע גדול, רק יכלו לפעול, שיכניסו לו שם טלית ותפילין, וכל חפציו הצריכים לו, ומאכל ומשתה וכיוצא, וגם זאת, אשר היה דרכו לעשות תמיד צדקה בסתר ובגלוי, והיה רגיל לחלק לעניים ביום ה' לצרכי שבת קודש, ובאו עניים סמוך לבית המאסר ודרך חלון הקטן (שם) אשר פתחו, נתן להם חלקו לשבוע כפי רגילתו, ולנשים עניות הניח דרך החלון מטבעות, שיקחו להם.

[מה"ח 1234567]

ובאה אשה אחת לחלון, ורצה להניח בעדה נדבתו על החלון, ואמרה כי אינה צריכה למעות, רק לשאול שאלה אחת, ואמר לה שאל, ותאמר הלא אחז"ל (ב"ק ג, ע"א) מעשה בבתו של נחוניא חופר שיחין, שנפלה לבור גדול, באו והודיעו את ר' חנינא בן דוסא וכו', אמר להם כבר עלתה! אמר לה מי העלך אמרה להם זכר של רחלים נזדמן לי [פירש"י אילו של יצחק], וזקן אחד מנהיגו [פירש"י אברהם אבינו], אמרו לו נביא אתה? אמר להם לא נביא אנכי ולא בן נביא אנכי אלא כך אמרתי: דבר שאותו צדיק מצטער בו [לחפור בורות ומעורות לעולי רגלים] יכשל בו זרעו [בתמי], ואחרי שאביכם (ה"ה הרה"ק רבי נחום מטשרענאביל זי"ע בעל "מאור עינים") עסק בפדיון שבויים, וגם אתם בעצמכם עסקתם בפדיון שבויים, איך יכשל בו זרעו, שאתם נתפסתם לשביה בבית הסהר? עד כאן שאלה האשה הנעלמה אז, והשיב לה הרה"ק מטשרענאביל: הן מה השיב לכם, הלא גם בעיני יפלא זאת, והשיבה לו כי על כן אני מברכת אותכם, שתצא מיד לחפשי מהשביה! והאשה הלכה לה, ובאותו יום מיד בא שר בית הסוהר, וצוה לו לילך לביתו, והרה"ק מוה"ר רבי מרדכי זי"ע הבין, כי לא דבר פשוט הוא, שאלת האשה וברכתה הנ"ל ועשה פעולות בתפילה, עד שגילו לו מן השמים כי זהו היתה רחל אמנו שבאת לשאול לו מהגמ' כדי לעורר רחמי שמים ובברכתו הועילה מיד לחירותו.

כ"ק מרן שליט"א כבדו לברך על הפירות וי"ש ואיחל למרן שליט"א בברכת לחיים, ובתוך כך אמר לו מרן שליט"א שלבנו נולד בן, והוסיף בברכת מז"ט וגם את הגרימ"ד שליט"א בעל השמחה, ששהה אז בחדר, ואמר שנולד בן זכר נתרפא כל המשפחה

הגה"צ ממאקווא רבי שמעון למברגר שליט"א שהיה גם הוא בקודש פנימה אמר שכן מצינו אצל אברהם גופא (ב"ב טז ע"ב) שהיה אבן תלו בצווארו וכו' מי שהיה מסתכל בו מיד מתרפא ולאחר פטירתו הניחו החמה ומי שמסתכל בו מיד היה נתרפא, והיה ממשיך רפואה לכלו

ואמר כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א, דהכוונה מש"כ "כיון שהיו מסתכלין בו" יכול להיות הפ' גם על הסתכלות הרוחני, דהיינו שדייקא בפרשה זו (פר' לך לך) אשר כל הפרשה כולה קאי על אברהם אבינו וכת זה נתעורר בפרט בשבוע זה שנתרפאו כל המשפחה, שע"י שמסתכלין בה ועוסקים במאורעות שנעשו לאברהם אבינו אשר כתוב בפרשה זו עי"ז נתעורר הענין של נתרפאו כל המשפחה.

האדמו"ר מטולנא סיפר שזוכר ימים מקדם כאשר הסתופף אצל כ"ק מרן רבינו זי"ע אשר היה מגיע הרבה לקרית צאנז וכן הזכיר לשבח את המשב"ק הרה"ח ר' יהושע וויצנבלום אשר להבל"ח היו בידידות מאוד עמו ומקרבו כשהיה מגיע לק"צ. ולאחמ"כ ליווה אותו מרן שליט"א עד הרכב ונפרדו לשלום.

ביום הברית באמצע השוה"ט הגיע כ"ק האדמו"ר מטולנא ששהה במלון עד יום הברית כיון שרצה להשתתף בשמחת מרן, ואף הגיע בבגדי שבת ואמר הרי צריך אני ללכת עם שטריימיל בתור צאנזער חסיד, ואגב נטל ידיו בסעודת מצוה, ולאחר כל מאכל כשסיים לאכול נטל כ"ק מרן שליט"א שיריים ממאכלו ואח"כ כשלקחו הצלחת לעולם ביקש האדמו"ר מטולנא ממשמשו להחזיר לו שוב הקערה ונטל גם שיריים באמרו שרוצה גם לקחת שיריים מכ"ק מרן שליט"א, כך היה בכל מאכל ומאכל לאחר ברהמ"ז כשיצא ללכת ליווה אותו מרן שליט"א וביקש ממנו מרן שליט"א שיברך אותו.

קשים כגידין ורכים ביחד

בשנת תשמ"ט אור ליום ג' דסליחות כ"ו אלול נכנס לקודש פנימה ועל הדרך שמע רשם - קול מסליחות דרשה מכ"ק מרן רבינו זי"ע תשמ"ב יום א' דסליחות ונדפס בשפע חיים ח"ב, והמעייין שם יראה כי החלק הראשון של הד"ת דיבר מרן זי"ע דברים קשים כדרכונות מאוד על חומר האיסור בדיבור לשה"ר וכדו' עיי"ש בחומר העוון, ובחצי השני הרי מדבר מרן זי"ע מליצת יושר על כלל ישראל שסוכ"ס לעומת האוה"ע הרי הם טובים, עיי"ש באורך בדבה"ק.

וכשסיים האדמו"ר מטולנא לשמוע את הרשם - קול, נענה ואמר "שבתחילת דבריו יכולים להיות שבורים, כי רצונו של הקלוציענבורגר רב שנעשה תשובה ולהתחרט על העבר, אבל אח"כ הער גיט זעך א דריי האס, וזהו החידוש שבחלק השני הוא מסיים בשם הרה"ק מסיגעט שכנגד הגויים אנו בוודאי הרבה יותר טובים", (מפי גיסי הר"ר חיים הרבסט הי"ו).

פעם אחת סיפר שבמחנות היה בחור אחד שלא ידע ללמוד כלום, ורק את העברי ידע ויותר מזה לא ידע כלום, וכשנפגש הבחור הזה עם מרן זי"ע אמר לו רבינו שיקח קיצוש"ע וילמד בזה ואח"כ הוא יבחן אותו הוא בעצמו, וסיים הנ"ל שבזכות זה יודע הוא כל ההלכות. (מפי גיסי הר"ר חיים הרבסט).

בצילא דמהימנותא

בשנים האחרונות, עת נחלש מאד בגופו, ביקש להתאשפז דווקא במרכז הרפואי שבקרית צאנז, כאן אושפז מספר פעמים, כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א הירבה לבקרו וגדולה היתה שמחתו מכל ביקור, למרות שכ"ק מרן אדמו"ר שליט"א ביקשו שלא להשיב ביקור גומלין ולא יטריח עצמו, לא ויתר האדמו"ר מטאלנא ובשארית כוחותיו בא לבקר בקודש פנימה.

להלן העתק ממכתבו של אחד ממקורביו שזכה להסתופף אצלו בכמה הזדמנויות שונות בעת שהותו בקרית צאנז נתני', "כ"ק האדמו"ר מטאלנא זצוק"ל, נהג לבוא רבות אל כ"ק מרן מצאנז זי"ע, ובס"ג היה עומד על יד רבינו, ולא רצה בשום אופן לשבת אף לאחר הפצרות רבות."

"בשנים המאוחרות, כשהיה מגיע למלון גלי צאנז התאספו אצלו בליל שב"ק בחורים משיבת צאנז, והיה מדבר שיחות נפלאות, אבל כשהגיע זמן "הבוטע" שלחן הפירות שערך יבלחט"א כ"ק האדמו"ר מצאנז שליט"א בימי רבנותו, היה שולח אותם אל "הבוטע", וכן בס"ג, לא רצה לצאת את הציבור שהיו שם אתו במלון, עד שלא ילכו כל הבחורים אל הס"ג אצל הרב שליט"א כהיום הוא האדמו"ר".

בתור משמש מוכרחני לפרסם מה שראינו דבר פלא במשך שנתיים האחרונים, כשהיה מגיע מפאת חולשתו פעמים רבות לביה"ח לניאדו, אשר תמיד כשהגיע, התפלאו הרופאים מדוע הביאו אותו שאינו רואים אצלו כלום, וראינו תמיד רק שינויים לטובה ולא עוד אלא שהיה מדבר עמנו מתוך בריאות יותר מבביתו, וגם פ"א התבטא כשהגיע מביה"ח לניאדו לביתו לבני ברק "שכשנוסע לקרית צאנז לביה"ח אינו נוסע בשבילו, אלא נוסע בשביל לעשות טובות לאחרים" – – –

ובפעם האחרון כשהזעיקו אותו לביה"ח ורצו מאוד שישע לביה"ח לניאדו, כי שם ראו תמיד רק שינויים לטובה, אולם נהג האמבולנס לא רצה בשום אופן והתעקש מאוד, ואף כולם היו מתפלאים מדוע התעקש, אבל הוא בשלו שזהו מדי מאוחר וא"א לנסוע כעת עד נתני', ואכן נודע הדבר כי כך נגזרה גזירה מן השמים שיגיע זמנו להחזיר נשמתו הטהורה, ואכן נסתלק בביה"ח הזה, ביום ב' דחנוכה, תשנ"ט, (מפי משמשו הר"ר אליהו דינקעל הי"ו)..

זכר צדיק לברכה, זכותו יגן עלינו ועל כל ישראל

בארצות החיים

מהנעשה והנשמע ברשת ישיבות צאנז ובחבורות הבחורים בארה"ק

מעמד חלוקת פרסים למצטייני הישיבה בשוה"ט בזאת חנוכה

במעמד נכבד ומרומם בעת עריכת השוה"ט של כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א ביום הגדול זאת חנוכה, נערכה מעמד חלוקת פרסים למצטייני הישיבה אשר שקדו ועמלו ללא לאות על תלמודם, בעמדם בכור המבחן על מסכתות גיטין ועבודה זרה שנלמדו אשתקד בסדרי ישיבתנו הק'.

לאחר עריכת השוה"ט נשא כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א מדברות קדשו בביאור הענין שנוהגים לערוך סעודות בחנוכה, דחנוכה מורה על תורה דנר מצוה ותורה אור, וכן שמן מרמז על חכמה, ובמתני' תנא כיצד הוא דרכה של תורה פת במלח תאכל ומים במשורה תשתה וכו', וזאת מצינו בדורות הקדמונים שהיו מסתפקים בלחם צר ומים לחץ וע"ז היו עוסקים ועמלים בלא הפסק בתורה ועבודת ה', משא"כ בזמנינו לולא שיהיה פרנסה והשפעות טובות ברווח אזי יהיה בלתי אפשרי לעסוק בתורה, וכפי שהתבטא פעם כ"ק אדמו"ר זי"ע שבזמנינו נסיון העוני גדול מניסיון העושר - ונהנה שהראו לו שגם הרה"ק מבעלזא זי"ע אמר כך - ולכן עורכים סעודות בחנוכה דמרמז על התורה"ק, לרמז בזה על ההשפעות טובות והפרנסה ברווח המגיעים להעוסקים בתורה.

באותו ענין המשיך מרן שליט"א דצריך האדם ליזהר שהפרנסה והממון המגיעים אליו שיבואו דוקא ממקור קדוש ואז תגן עליו לבל יפול ממדרגותיו על אף שפע הגשמיות שבידו משא"כ כשמגיע אליו השפע מצד הטומאה וממקור שאינו כשר אזי נכנס בו כח הפועל בנפעל ומאבד את אשר לו וכפירושו של הרה"ק מלובלין זי"ע עה"פ ברכת ה' הוא תעשיר ולא תוסיף עצב עמו, דכאשר הברכה באה לו לאדם ממקור הקדושה אז הוא תעשיר ולא תוסיף עצב עמו שלא יהיה בבחינת וישמן ישורון ויבעט, דאדרבא זה מרוממו ביתר שאת לעבודת ה'.

בדברי קדשו הרחיב מרן שליט"א דלא אלו שניחוו מלעילא בהשגות להבין ולהשכיל בתוה"ק מוכרח שאכן יגדלו לתלמידי חכמים ולהיפך אלו שלא זכו לכשרונות מזהירים אין זה הכרח שיגדלו לעמי הארץ, דהכל תלוי ביגיעת האדם, דע"י יגיעת האדם אפשר להגיע למדרגות נשגבות בתוה"ק וכמה איכא בשוקא בעלי כשרונות מעולים שגדלו לבורים ועמי הארץ כיון שלא התייגעו וזהו הרמז בנס חנוכה שמעט שמן דלק זמן רב, לרמז בזה דאף אלו ששכלם מועט ואין ראשם כלי ראוי לקבל, מ"מ אם ירצו בדווקא ויתייגעו על התורה אזי יגדלו לגדולי תורה.

כ"ק מרן שליט"א בירך את כל הרמיי"ם והמשגיחים העמלים והמסורים בכל נפשם למען ^{אוצר החכמה} הבחורים שהודות לדרבונם זכינו שעשרות בחורים יבחנו על שני המסכתות בבקיאות ובהבנה עמוקה ובסברא ישרה.

הגאון האדיר מעכש"ת ראש הישיבה שליט"א הקריא את שמות עשרות הבחורים, שעברו לקבל ש"ס מפואר מידי כ"ק מרו אדמו"ר שליט"א, בצירוף ברכות קדשו לילך מחיל אל חיל ולעלות ולהתעלות בתורה ועבודת ה.

בחורי ישיבותינו הקי' לצעירים בהתכנסות בעיה"ק ירושלים תובב"א

יום של התעלות רוחנית הוותה יום הקדוש זאת חנוכה למאות בחורי הישיבות לצעירים אשר כולם נקבצו ובאו להתכנסות בצוותא חדא באהבה ואחוה ורעות בעיה"ק ירושלים תובב"א קדמה לכך תפילת שחרית שהתפללו כל הבחורים עם רמ"י הישיבות אצל שריד בית מקדשינו הכותל המערבי אשר מעולם לא זכה שכינה משם, התפילה עוברת בהתלהבות עצומה ובהתעוררות אדירה מהשפעת המקום הקדוש אשר שם שער השמים, משם נסעו כולם להיכל בית המדרש הגדול הקרית צאנז בירושלים לסעודת מרעים לכבוד היום אשר הוכנה בהרחבה ובטוב טעם ע"י הנהלת המוסדות שם כשקולות שירה וזמרה בלויי כלי זמר מנעימים בין הפרקים לעורר הלבבות ולעדן הנפשות.

המנחה הרב שלמה שפירא הי"ו מנהל ישיבה"ק בבני ברק נשא דברי פתיחה וקדם את פני הבחורים בברכת ברוכים הבאים בשם ה'.

פתח את סדרת הנאומים הרה"ג ר' יחזקאל הלפרין הי"ו מרמ"י ישיבה"ק בירושלים שדבר מענין ההתלהבות והחמימות בעת התפילה אשר צריכה להשאיר רושם לכל משך היום ואז הוברר הדבר למפרע שאכן התפילה היתה כדת כראוי וכנכון משא"כ כשרואים שתיכף אחר התפילה נוהג כפרא אדם ואין התפילה נותנת בו אות וסימן שהתפלל כיאות אזי ידוע שתפילתו לא היתה כדת של תורה.

אח"כ נתכבד אורח הכבוד הגאון רבי אשר וויס שליט"א רב דקהילת טשכנוב בירושלים לשאת דבריו, בראשית דבריו המלהיבים עמד ועורר על כך שלהיות "צאנזר בחור" אינו רק זכות כ"א חובה, שצריך כל בחור לידע את מה ששאף ודרש כ"ק מרן רבינו זי"ע ולהבחיל"ח כ"ק מרן רבינו שליט"א אך ורק לימוד התורה גפ"ת בעיון ובבקיאות בהבנה עמוקה ובסברא ישרה, בדבריו העלה זכרונות מימי בחרותו עת למד בישיבתנו הק' וראו אז עין בעין שכל חיותו הוא רק ע"י לימוד גפ"ת, ועליו ראו כי לחם אבירים אכל האיש והשביע נפשו וריפא את מכאוביו ע"י לימוד התורה הק', וזוהו חובת כל בחור הרוצה להשתייך לדגל צאנז לידע ולהגלות שזאת יוכל רק יקבל ע"ע עול תורה.

משא נלהב נשא ראש הישיבה לצעירים הרה"ג רבי יוסף משה דב הלברשטאם שליט"א בן כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א אשר פתח בדברי חיזוק והדרכה שמוטל על כל בחור ובחור להתגבר על המניעות והנסיונות אשר כולם הם מכשולות שמציב יצר הרע והסט"א ע"מ להטות את לב האדם מלימוד התורה ועבודת השי"ת ואע"ג שהדבר נראה עליו כמשא מ"מ בל יתיאש ויבקש רחמים ממנו שהחכמה שלו שיחננו בדעה בינה והשכל שידע היאך להתגבר בנקל על נסיונות היצה"ר להכשילו ואדרבא בזה שרואה שהיצה"ר מנסה להכשילו צריך לידע שתורתו חשובה בשמים שלולא זאת לא היה היצר מתגבר כ"כ בתוקף ובזה יחזק ויחשל עצמו להמשיך לעלות ולהעפיל בדרך העולה בית קל, בסיום דבריו ציין לשבח את הבחורים אשר אשרי עין ראתה איך שרואים ממש בחוש את ההתעלות הנכרת בתורה ובעבודת ה' ואת רצונם וחשקם לעלות על במתי התורה כמסורתה המפוארת של אלו שלמדו והתחנכו בישיבות צאנז.

בברכת המזון נתכבד הרה"ג ר' אלימלך משה שטמר הי"ו, משגיח ישיבה"ק בבני ברק, בתום ההתכנסות יצאו כולם כאחד בצוותא חדא לריקוד נלהב בשירות ותשבחות לקל חי.

אוצר החכמה

התכנסות בני החבורות ביומא דהילולא דהרה"ק בעל הבני יששכר זיע"א

ביומא דהילולא דהרב הקדוש מדינוב בעל הבני יששכר זי"ע התכנסו מאות בני החבורות בערי מושבותיהם להתכנסות וסעודות הילולא, אשר בו נשאו דברים ראשי החבורות שליט"א, בהעבירם את מורשתו הרוחנית האדירה של בעל ההילולא זי"ע.

בחבורות של שיעור א' בישיבה"ק בישיבה גדולה בק"צ נשא דברים ראש החבורה הרב שלמה לייזר הי"ו בעמדו על הענין של השתדלות האדם לעלות ולהתעלות בתורה ובעבודת ה' ובל יתיאש אף כל הנסיונות והמכשולות שמערים היצה"ר בדרכו אלא תדיר ישתדל ביתר שאת ועוז להגביר כוחו וחילו בלימוד התורה ועבודת ה', כמו"כ הביא את ג' הדברים שהקפיד עליהם בעל ההילולא זי"ע והמה יסוד מוצק בספריו הק', האחד ענווה לבל ישים האדם מבטחו בהשגותיו ועומק שכלו לבלתי לבקש רחמים ממנו שהחכמה שלו דאז יאבד את מה שנתנו לו אלא תדיר יהא בענווה ושפלות לידע שהוא בעצמו אינו שווה לכולם, וכן הקפיד על זמן התפילה שלא לאחר זמנה וכן הקפיד לבלתי להתערב במחלוקת והתרחק מזה כמאש ופעם אף אמר בקדשו כ"ק מרן אדמו"ר זי"ע שבזכות שהתרחק ממחלוקת זכה שספריו הרבים נפוצים בכל החצרות החסידיות והוגים בספריו הק', עד היום הזה בשקיקה.

בהתכנסות בשיעור ב' בישיבה"ק נשאו דברים רמ"י השיעור הגה"ח ר' מרדכי שבתי אייזנברגר שליט"א אשר הביא מבעל ההילולא מספרו רגל ישרה טעמו של דבר על

[אחיד 1.234567]

שאינ עוסקין בתורה בליל ניטל (אשר חל בליל זה) דאז שולטת קליפת הס"מ, כן הביא את דברי החידושי הרי"ם זי"ע בבארו את קיום העולם אף שאין עוסקין בתורה והוא משום דאי לימוד התורה הוא מנהג, ומנהג ישראל תורה, כמו"כ חיזק ועודד את החבורות לימי השובבי"ם שיסד הר"מ הרה"ג ר' משה זילברמן הי"ו וביאר בזה את הענין האחדות שצריכה לשכון בין הבחורים.

אחריו נשא דברים הר"מ הרה"ג ר' משה זילברמן שליט"א אשר סיפר עובדות מבעל ההילולא זי"ע ע"מ להתדבק בדרכיו הק', כן סיפר ותיאר את ביקורו הידוע של כקש"ת האדמו"ר מלעלוב זצוק"ל - אשר יומא דהילולא דיליה חל שבוע אח"כ - אצל כ"ק מרן אדמו"ר זי"ע ביומא דהילולא של הבני יששכר בתשמ"ג.

בהתכנסותם של בחורי שיעור ג' בישיבה"ק נשאו דברים ראשי החבורה הרב שלמה שטרן הי"ו - שהנו נו"נ לבעל ההילולא, בהקדימו את העובדא הידועה שאמו של בעל ההילולא זיע"א נכנסה לדודה רביה"ק הרבי ר' אלימלך זי"ע בעת לדתה את בנה להיוועץ בקשר לשמו של הרך הנולד והוא אמר שיקראו לו כשמו אלימלך, והוא נרעדה לתת שם זה בחיים חיותו של דודה הק' ולכן קראה צבי אלימלך, ובזה הביא את דברי בעל ההילולא בספרו בני יששכר על ענין שמות האנשים אשר הם מסטרא דקדושה ולכן חפץ הסט"א להחליף את השמות ועי"ז כל פעולה שיעשה ילך אליהם ולכן החליף פרעה את שם המילדות יוכבד ומרים לשפרה ופועה.

ראש החבורה הרב אפרים גרין הי"ו ביאר את גודל ושגב ימי השובבי"ם במשנת בעל ההילולא שבאותם ימים מועיל תשובה אף על אלו עבירות אשר קשה לשוב עליהם, וזאת ע"י שירבה בלימוד התורה אשר הוא כתריס בפני הפורעניות כן הביא מדברי מרן הדברי חיים זי"ע על הא דנענש פרעה והלא ויחזק ה' את לב פרעה אלא דלעולם ישנו בחירה בידו בין רע לטוב ומ"מ אם בוחר תמיד ברע אזי לוקחים ממנו את הבחירה לטוב ונשאר בידו רק מן הרע, ומרובה מדה טובה שכאשר בחר יקבל ע"ע לילך בדרך טובים תמיד אזי יקחו ממני את הבחירה לרע.

קורת רוח לבני החבורות בבני ברק לרגל התחדשות ההתכנסויות השבועיות

בשמחה רבה ובקורת רוח עצומה קבלו בני החבורות בבני ברק עם היוודע הבשורה המרנינה של התחדשות ההתכנסות השבועית שתערכנה כימים מקדם מדי שבוע בשבוע, ההתכנסות הראשונה נערכה כסעודת הילולא ביומא דהילולא דרבה"ק הבני יששכר זי"ע בבית מדרשנו בית חנה - קאלשיץ בראשות ראש החבורה הרב אפרים רייכמן שליט"א, לאחר סעודת ההילולא וניגוני דבקות נשא דברים ראש החבורה שליט"א בבארו את ענין החבורה שהוא ע"י לידבק כאיש אחד ובלב אחד באהבה ואחוה איש

את רעהו יעזורו ולאחיו ואמר חזק וילמד כל אחד ממעלותיו ודרכיו הטובים של חברו וכך יוכלו לעלות ולהתעלות במעלות התורה ובעבודת ה' ביתר שאת ועוז כראוי וכיאות לבחורים המסתופפים והמשתייכים לבית צאנז, ועורר את הבחורים לשים את הדגש על הפנימיות הטהורה כפי שהיה מזהיר אותנו כ"ק מרן זי"ע לזה, דהעיקר הוא הפנימיות לעבוד את השי"ת בכל לב ובכל נפש, וכפי שאמר כ"ק מרן זי"ע בעת יסוד חבורת "ישרי דרך" בישיבה"ק בשנת תשל"ו (נדפס בצירוף תקנות החבורה בשפע חיים מכ"ת ח"ו עמ' קס"ב) מדברי זקה"ק בעל ההילולא זי"ע, העיקר ההתאספות והתכנסות הוא להשפיע לפנמיות של האדם.

אוצר החכמה

ראש החבורה סיים דבריו בהדריכו את הבחורים לסידור וארגון החבורות שיתקיימו מידי שבוע, וכאן המקום להודות להבה"ח אברהם צבי ארנפלד נ"ו על פעלו הרב ועזרתו וסיועו למען החבורות בבני ברק.

אח"ח 1234567

"ימי השובבי"ם" בהיכל הישיבות הקי"

התעוררות אדירה להתעלות במעלות התורה שוררת בקרב תלמידי ישיבותינו הק' בכל מקומות מושבותיהם עם הגיע שבועות השובבי"ם, כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א ברעז"ר פר' ויחי דרוש דרש בקול חוצב להבות אש את הדרך אשר נלך בה והמעשה אשר נעשה בשבועות נשגבות אלו, ועורר בדברי קדשו בסדר העבודה והמוטל עלינו להתחזק בימים אלה, והמה משמשים נר לרגלינו.

בישיבותינו הק' בקרית צאנז עמדה גם השנה "ליל ניטל" לזמן של אמצעי להוסיף בלימוד התורה כאשר יום קודם למדו ושננו הבחורים תלמודם במשך כל היום ללא הרף, ולמחרת השכימו והעירו השחר כשעתיים אחר חצות כשקול התורה מהדהד בחשכת הלילה עד לתפילת שחרית אשר אף היא עוברת בהתלהבות כראוי לאחר שעות לימוד רבות, וחידד את היסוד במשנת בית צאנז כי "עיקר התיקון הוא ע"י לימוד התורה".

חבורת ישרי דרך - אשר כבר נוסדה אצל כ"ק מרן אדמו"ר זי"ע בשנת תשל"ו - התחזקה ביתר עוז בקבלת קבלות טובות ולהגות בתורה עם תענית הדיבור.

ברשת הישיבות לצעירים דחסידי צאנז בארה"ק מתקיים מבצע שובבי"ם, ובו מקיימים הבחורים תענית דיבור במשך כל הסדרים עם לימוד בהתמדה, והעומדים בכך נכנסים לגורל שנערך בכל שבוע על ש"ס מהודר, וכן אלו שיעברו מכסת שעות מרובות יקבלו ספרים יקרי ערך, בסוף ימי השובבי"ם.

בחבורות הבחורים בעיה"ק ירושלים ת"ו קבלו ע"ע לימוד בכל יום ב' דפי גפ"ת עם שעות קבועות ביום לתענית דיבור, שמות המשתתפים בקבלה זו הוכנס לקודש פנימה לכ"ק מרן רבינו שליט"א.

מכתבים למערכת

לכבוד מערכת בחצרות החיים:

ששתי כמוצא שלל רב בקריאת הירחון, המלא מזן אל זן בתוכן חדש מלא עתיק, והצועד מעלות רבות מחיל אל חיל ברמתו ובתוכנו הערב.

באתי להוסיף על המעשה שהביא הר"ר חיים גולדשטיין הי"ו במאמרו הנפלא "כד הוינא טליא" מאמר ג', תחת הכותרת "ונמח שמר", כיון שהרגשתי שהוא מקפיד להביא את העובדות רק מכלי ראשון והסיפור הזה הוא מכלי שלישי, לכן אמרתי לא אמנע טוב ואכתוב את הסיפור בדייקנות מה ששמעתי מכלי ראשון מבעל העובדא בעצמו, ה"ה הר"ר יעקב יצחק זיידמן ז"ל, שסיפר לי שאביו הר"ר שמואל נחמיה ז"ל היה גר בעיירת רודניק בדירה מעל הבנק, ומנהל הבנק היה גוי, והיה מיצר לנו מאד כיוון שרצה שנלך לגור בדירה אחרת, וממש בכל יום ויום הציק למשפחתנו בלא גבול, ולא ידענו לשית עצות מה נעשה בכדי להיפטר מהרשע הלז, והנה דרכו של כ"ק מרן זי"ע היה לאחר שהכתירוהו להיות רב בקלויזנבורג לבוא בכל שנה לעיירת רודניק לבקר את אמו ע"ה, ופ"א כשהגיע לשם החליט אבי הר"ר שמואל נחמיה ז"ל להיכנס עמי למרן זי"ע ולשוח לפניו עמקת לבבנו וצערנו עד מאד מה שעושה לנו הגוי הרשע הלז בכל עת.

ולפתע ביקש רבינו שנאמר לו "מה שמו של הגוי הזה", ענינו לו, ולאחר כמה רגעים נענה ואמר לנו "מעודי לא שמעתי שם כזה" סתם ולא פירש, אבל לא עברו ימים מועטים ואנשי המשטרה עצרו את מנהל הבנק ומאז לא חזר לשם לעולם.

ועוד שמעתי מהר"ר יעקב יצחק זיידמן ז"ל, שאחיו היה עילוי גדול והיה לומד עם מרן זי"ע חברותא בימי בחרותם וזוכר שאחיו היה מגיע הביתה בכל לילה בשעה שלש או ארבע, וזה היה בכל לילה ולילה.

הכו"ח בכל חותמי הברכות - וחפץ בהצלחתכם,
יוסף דוד וויצנער, מפעיה"ק צאנז ת"ו

לכבוד המערכת הנכבדה "בחצרות החיים", קרית צאנז נתניה

ראשית דבר הננו בזה להביע בזה את רחשי לבבי, מרוב התפעלות מעבודתכם הנפלאה מידי חודש בחודשו ואשר אף כי ביסודו מיועד להמוני הבחורים מאנ"ש, אך אודה ולא אבוש כי יש בו חידושים וענינים, חדשים גם ישנים, אשר מענינים זקנים עם נערים.

רק אציין הארה אחת למאמרו של הרה"ג ר' שלמה צבי גוטמן שליט"א בענין חובת הכרת הטוב, אשר מצאתי בו דברים חדשים ונקודות למחשבה, ובתוך דבריו כתב שם סיפור מכ"ק מרן אדמו"ר זי"ע שנכנס פעם להיכל הישיבה וראה ערימת ספרים מונחת ואמר שאין זה הכרת הטוב כלפי הספר וכו', - וזכורני בימי בחרותי, שמעתי פעם מכ"ק מרן אדמו"ר שליט"א כשהיה במתיבתא פעם באישון ליל, ואמר כי הסימן לתורה הנלמד עם יראת שמים כשרואים שהלומד גם מחזיר את הספר למקומו בדחילו אחרי סיום לימודו, עכדה"ק.

הכו"ח בברכת הצלחה

א. ק. - ביתר